

Documents per a l'organització i la gestió dels centres

Formació professional dual

19/06/2015

Índex

Formació professional dual	3
1 Modalitats de la formació en alternança	3
2 Límit horari	3
3 Procediment d'autorització	3
3.1 Procediment de no-continuitat del projecte en alternança	6
3.2 Terminis de presentació de sol·licituds	6
4 Característiques de la formació professional en alternança	6
4.1 Formació professional en alternança simple	7
4.2 Formació professional en alternança amb formació dual	7
4.3 Actuacions prèvies al procés d'alternança simple o dual	8
5 Estada a l'empresa o entitat	8
5.1 Tutoria d'empresa	10
6 Alumnes treballadors de les empreses i entitats col·laboradores	10
7 Currículum i reconeixement acadèmic de la formació en alternança amb formació dual	11
8 Organització	13
8.1 Model A	13
8.2 Model B	14
8.3 Altres	15
9 Seguiment i avaluació	15
9.1 Model A	16
9.2 Model B	16
9.3 Convalidació	17
10 Informació als alumnes	17
11 Memòria del projecte i activitat d'innovació	18
12 Coordinació i suport als centres educatius participants	19
13 Organització de l'equip dual als centres	19
14 Normativa d'aplicació (formació professional dual)	20

Formació professional dual

1 Modalitats de la formació en alternança

En els ensenyaments de formació professional inicial, la formació en alternança pot adoptar dues modalitats:

- a. Alternança simple: combina el temps de formació en el centre educatiu i el temps d'activitat dels alumnes a l'empresa, sense que comporti el reconeixement acadèmic del temps d'activitat a l'empresa.
- b. Alternança amb formació dual: combina el temps de formació en el centre educatiu i el temps d'activitat dels alumnes a l'empresa i comporta el reconeixement acadèmic dels aprenentatges assolits pels alumnes en l'activitat que facin en condició de treballadors assalariats, becaris o voluntaris.

2 Límit horari

Tot i que, amb caràcter general, es recomana que la dedicació màxima, inclosa la formació i el treball, no sobrepassi les 40 hores setmanals, i 8 hores diàries, sempre que convingui es podran incrementar aquestes hores, quan sigui la millor opció per dur a terme els objectius de l'alternança i es reflecteixi en el conveni de col·laboració amb l'empresa.

El temps d'estada a l'empresa ha d'estar comprès entre les 6 h i les 22 h, amb caràcter general, tot i que s'admet alguna variació a títol excepcional en funció del perfil professional (forneria, restauració i hoteleria, entre d'altres) quan l'aprenent, major d'edat, només pugui desenvolupar les tasques dins un determinat horari nocturn i l'estada a l'empresa no es desenvolupi amb contracte de formació i aprenentatge (atès que aniria en contra de la legislació laboral). Tots aquests casos excepcionals cal siguin validats pel Departament d'Ensenyament.

El calendari d'estada a l'empresa ha de desenvolupar-se entre l'1 de setembre i el 31 d'agost de cada any. En el cas de beca, el seguiment ha de quedar garantit des del centre educatiu, quan no coincideixi amb el calendari lectiu del curs escolar, mitjançant la designació d'una persona responsable per part del director o directora del centre.

3 Procediment d'autorització

La col·laboració entre els centres educatius i les empreses, entitats o associacions per desenvolupar conjuntament la formació en alternança s'articula mitjançant el conveni entre el titular del centre i l'empresa, entitat o associació.

Quan la part signatària del conveni sigui una agrupació empresarial, cadascuna de les

empreses associades que ofereixi estades a l'empresa ha de donar el seu consentiment i palesar el seu compromís amb l'assoliment dels objectius del projecte formatiu, a través de la signatura d'un document d'adhesió a les clàusules del conveni.

Els convenis de col·laboració per a la formació en alternança es poden aplicar amb caràcter general a tots els cicles formatius, sens perjudici de la concurrència d'altres mesures flexibilitzadores previstes en el [Decret 284/2011](#), d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial.

Poden formalitzar els convenis dels centres educatius, tant de titularitat pública com privada, en relació amb els ensenyaments de formació professional inicial que tinguin implantats i autoritzats, respectivament:

- a. Centres de titularitat del Departament: el titular del Departament i el titular de la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial.
- b. Centres d'altres titularitats, tant públics com privats: el titular del centre.

A cada curs acadèmic, la comissió de seguiment del conveni de col·laboració ha d'acordar l'organització de la formació en alternança i concretar les activitats formatives que cal desenvolupar, la distribució i l'organització horàries, els mecanismes de seguiment i avaluació d'alumnes, els procediments previstos per a la resolució d'incidents i altres aspectes que consideri adients.

Els models de conveni de col·laboració i altres documents organitzatius estan disponibles [Portal de centres del Departament](#) (en el cas dels centres del Departament d'Ensenyament) i al [Portal de centres d'altres titularitats](#) (en el cas de la resta de centres).

Les sol·licituds dels centres s'han de presentar als serveis territorials del Departament d'Ensenyament o, si escau, al Consorci d'Educació de Barcelona, de la manera següent:

- a. Centres del Departament: les sol·licituds han d'anar acompanyades de la proposta de conveni. Si la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, així ho considera, signarà el conveni corresponent.
- b. Centres d'altres titularitats: les sol·licituds han d'anar acompanyades del corresponent conveni signat, tot i que –excepcionalment– es pot iniciar la tramitació de la sol·licitud si s'adjunta la proposta de conveni on estiguin identificades les empreses o entitats signatàries. En qualsevol cas, l'autorització s'atorga un cop el conveni estigui signat.

En ambdós tipus de centres, si es proposa o se sol·licita més d'una mesura flexibilitzadora, cal tramitar una sol·licitud o proposta amb el projecte corresponent, per a cadascuna de les mesures, tot i que estiguin recollides en un únic conveni.

Les propostes de formació en alternança s'han de fer en els formularis aprovats pel Departament, disponibles al Portal de centres corresponent, acompanyades dels documents següents:

- a. En el cas d'alternança simple: el full de sol·licitud i el compromís de l'empresa (si és un centre de titularitat del Departament d'Ensenyament) o la proposta de conveni on estiguin identificades les empreses o entitats signatàries o el conveni signat (en el cas de la resta de titularitats).
- b. En el cas d'alternança dual:
 - I. Full de sol·licitud
 - II. Distribució curricular dels mòduls professionals i unitats formatives (n'hi ha exemples a <http://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/professionals/fp/dual>)
 - III. Compromís de l'empresa (si és un centre de titularitat del Departament d'Ensenyament) o la proposta de conveni on estiguin identificades les empreses o entitats signatàries o el conveni signat (en el cas de la resta de titularitats).

Per presentar aquesta proposta es podran seguir els models de referència d'organització de l'alternança en formació dual que es detallen en l'apartat *Organització (Model A, Model B i altres)*.

Els serveis territorials o, si escau, el Consorci d'Educació de Barcelona, un cop analitzada la proposta d'implantació o la sol·licitud d'autorització, han de trametre la proposta motivada amb l'informe de la Inspecció d'Educació corresponent a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, la qual l'ha de resoldre. Posteriorment s'ha de publicar en el DOGC la llista de centres i cicles que desenvolupen un projecte de formació en alternança.

Si el centre s'adapta a un dels models de referència d'organització de l'alternança en formació dual que la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial anirà elaborant i publicant a l'apartat Currículum de la XTEC, s'entendrà que la proposta motivada dels serveis territorials o el Consorci d'Educació de Barcelona serà favorable en relació amb aquest apartat de la sol·licitud.

Vegeu l'apartat *Currículum i reconeixement acadèmic de la formació en alternança amb formació dual*.

Cal presentar una sol·licitud per a cada projecte d'alternança nou o bé, tot i ser antic, del qual es proposi una nova distribució curricular.

Si s'afegeixen noves empreses o entitats als projectes en alternança ja sol·licitats, cal comunicar-ho als serveis territorials o al Consorci d'Educació de Barcelona, que les trametran a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial. En aquesta comunicació cal adjuntar el full de compromís d'empresa, en el cas de centres de titularitat del Departament d'Ensenyament, o bé el conveni signat, en el cas de centres de la resta de titularitats.

Si se sol·licita un projecte en alternança per a una modalitat de cicles formatius amb una distribució conjunta caldrà que prèviament es demani l'autorització d'aquesta distribució conjunta i, posteriorment, es faci la proposta de projecte en alternança.

3.1 Procediment de no-continuitat del projecte en alternança

Si un centre autoritzat o amb un projecte d'alternança implantat deixa de portar-lo a terme ho haurà de comunicar, indicant-ne els motius, als serveis territorials o Consorci d'Educació de Barcelona, que han de trametre aquesta comunicació a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, abans d'iniciar-se el període de matriculació dels cicles. Aquest fet també cal que quedi constància a una acta de la comissió de seguiment del conveni.

3.2 Terminis de presentació de sol·licituds

Les sol·licituds per al curs vinent s'hauran de presentar abans de l'inici de les preinscripcions dels cicles formatius. No obstant això, es podran presentar sol·licituds amb posterioritat a aquesta data si existeixen raons justificades (retard de la signatura del conveni amb les empreses, noves empreses incorporades al projecte o altres casos similars). Aquest retard pot comportar un endarreriment en els procediments d'implantació o autorització.

4 Característiques de la formació professional en alternança

L'oferta en formació professional en alternança pot ser la següent:

- En alternança simple, que s'adreça en general a tot el conjunt d'alumnes que conformen el grup classe.
- En alternança amb formació dual, que s'adreça en general a tot el conjunt d'alumnes que conformen el grup classe.
- Per a un col·lectiu singular, d'acord amb els articles del 53 al 55 del [Decret 284/2011](#), d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial. En els centres públics, l'admissió d'aquests alumnes es fa mitjançant una resolució específica de la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial.
- Per reconeixement acadèmic individual, a petició de l'empresa. Les empreses que contractin persones en formació i aprenentatge poden elaborar un pla de formació orientat a la consecució de la titulació, o part de la titulació, corresponent.

L'empresa ha de demanar al centre de formació professional l'assessorament sobre el reconeixement acadèmic dels possibles aprenentatges que podria adquirir a l'empresa, a partir del pla de formació / treball individual. El centre ha de proposar a l'empresa un itinerari de qualificació i formació individualitzat que estigui integrat per:

- accions de reconeixement acadèmic de l'experiència laboral;
- la matriculació al centre educatiu del curs sencer o de les unitats formatives o crèdits necessaris per a la compleció de la formació. En el centre educatiu, la formació s'ha de fer segons la modalitat presencial o no presencial que tingui autoritzada per al cicle formatiu.

El centre educatiu ha de facilitar, a l'empresa o entitat, les dades corresponents a la formació associada a aquesta modalitat de conveni.

En els centres públics, l'admissió d'aquests alumnes s'ha de fer mitjançant el procediment ordinari de preinscripció i matrícula.

- Per la realització d'una part de les unitats formatives o mòduls professionals en un entorn laboral, per al grup sencer d'alumnes del cicle, d'acord amb l'article 52 del Decret 284/2011, d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial. L'empresa o entitat col·laboradora ha de posar a disposició les seves instal·lacions i el personal formador d'acord l'article 52.c del Decret 284/2011, d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial.

4.1 Formació professional en alternança simple

La formació en alternança simple s'ofereix a tots els alumnes matriculats en un cicle formatiu que, en finalitzar el segon trimestre del primer curs, sigui previsible que puguin passar de curs. En aquest cas, cal que els convenis establerts amb les empreses o entitats assegurin el nombre de places suficients per a tots els alumnes del grup classe que, previsiblement, reuniran aquestes condicions.

Excepcionalment, la formació en alternança simple es pot oferir a una part del grup d'alumnes.

Les circumstàncies que poden determinar que només una part del grup faci l'alternança amb formació en alternança simple poden ser, entre d'altres, la manca d'ofertes d'estada a l'empresa o que una part dels alumnes no puguin participar-hi.

Aquesta situació anòmla ha de ser transitòria i el centre educatiu ha de tractar d'aconseguir prou places.

4.2 Formació professional en alternança amb formació dual

La formació en alternança amb formació dual s'ofereix a tots els alumnes matriculats en un cicle formatiu que, en finalitzar el segon trimestre del primer curs, sigui previsible que puguin passar de curs. En aquest cas, cal que els convenis establerts amb les empreses o entitats assegurin el nombre de places suficients per a tots els alumnes del grup classe que, previsiblement, reuniran aquestes condicions.

Excepcionalment, la formació en alternança amb formació dual es pot oferir a una part del grup d'alumnes.

Les circumstàncies que poden determinar que només una part del grup faci l'alternança amb formació dual poden ser, entre altres, la manca d'ofertes d'estada a l'empresa o que una part dels alumnes no puguin participar-hi. Aquesta situació anòmala ha de ser transitòria i el centre educatiu ha de tractar d'aconseguir prou places.

4.3 Actuacions prèvies al procés d'alternança simple o dual

El centre pot establir requisits de rendiment acadèmic dels alumnes com a condició prèvia a la incorporació al procés d'alternança simple o amb formació dual. En aquest cas, el tutor o tutora del grup, un cop ha escoltat l'equip docent i d'acord amb els criteris establerts pel director o directora del centre, pot endarrerir la incorporació d'un alumne a l'empresa o entitat o, fins i tot, determinar que no s'hi arribi a incorporar. En aquest supòsit, i amb referència a la decisió de continuïtat dels alumnes afectats, l'equip docent, en el marc de la seva autonomia, ha de garantir que els alumnes afectats puguin completar els aprenentatges que no podran fer a l'empresa.

Els centres educatius i les empreses poden establir convenis o acords per definir conjuntament el perfil de les persones que cursaran la formació professional en alternança simple o amb formació dual, d'acord amb la [Resolució ENS/1859/2013](#), de 26 d'agost, de les mesures per facilitar la matrícula en les ofertes formatives específiques de formació professional inicial.

Els centres educatius han de vetllar perquè, abans que els alumnes s'incorporin a l'empresa, sempre s'hagi impartit la formació prèvia en prevenció de riscos laborals.

5 Estada a l'empresa o entitat

L'estada a l'empresa dels alumnes en la modalitat de formació en alternança dual es pot fer mitjançant un contracte laboral o una beca formativa.

En el cas de formació en alternança simple, els alumnes fan la seva estada mitjançant un contracte laboral.

Si l'estada formativa en alternança simple o amb formació dual es fa en una entitat sense ànim de lucre (associació, fundació, patronat, etc.), inscrita en el cens d'entitats

de voluntariat, creat per la [Resolució de 7 de gener de 1994](#), els alumnes faran la seva estada com a voluntaris o contractats per l'entitat.

Cap alumne pot iniciar una estada en alternança a una empresa o entitat abans que les parts en signin el conveni i l'acord formatiu.

La modalitat de contracte laboral la determina la mateixa empresa o entitat, d'acord amb els propis criteris i preferències. Tanmateix, es considera que el contracte laboral per a la formació i l'aprenentatge és el més adient per a les finalitats de la formació en alternança. L'empresa estableix la remuneració del contracte, d'acord amb la normativa vigent.

Es poden consultar els models de contractes al web del [Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social](#).

Prèviament a la formalització del contracte de formació i aprenentatge, l'empresa o entitat ha de sol·licitar la corresponent autorització d'inici de l'activitat formativa, tal com recull l'article 6 de l'[Ordre ESS/2518/2013](#), de 26 de desembre, per la qual es regulen els aspectes formatius del contracte per a la formació i l'aprenentatge, en desenvolupament del Reial decret 1529/2012, de 8 de novembre, pel qual es desenvolupa el contracte de formació i l'aprenentatge i s'estableixen les bases de la formació professional dual.

En la modalitat de beca formativa, la beca s'ha d'establir d'acord amb la regulació vigent, i cal fixar-ne l'import en el conveni de col·laboració que signen el titular del centre educatiu i les empreses o entitats. L'import de la beca formativa es percep per compensar despeses de transport, manutenció, ajut a l'estudi i altres conceptes relacionats amb la formació.

Com a criteri general, l'import de la beca no pot ser inferior a l'IPREM (Indicador públic de renda d'efectes múltiples) que s'estableix anualment en els pressupostos generals de l'Estat, proporcional al nombre d'hores d'estada de l'alumne a l'empresa o entitat.

L'empresa o entitat assumeix les gestions, responsabilitats i despeses derivades de l'alta a la Seguretat Social de l'alumne becari, en els termes recollits en el [Reial decret 1493/2011](#), de 24 d'octubre, pel qual es regulen els termes i les condicions d'inclusió en el règim general de la Seguretat Social de les persones que participen en programes de formació, en desenvolupament del que preveu la disposició addicional tercera de la Llei 27/2011, d'1 d'agost, sobre actualització, adequació i modernització del sistema de la Seguretat Social.

La beca s'ha d'establir per un mínim de dos mesos i un màxim de deu mesos per curs escolar, amb la possibilitat d'una pròrroga sempre que el cicle formatiu encara no s'hagi avaluat i superat íntegrament.

Si l'empresa i/o el centre i/o l'alumne no volen continuar l'estada formativa en beca, per motiu justificat, cal que les parts signin el document de rescissió de l'acord de beca establert.

Si l'alumne s'integra en una entitat de voluntariat, l'entitat ha de formalitzar l'estada de l'alumne d'acord amb la legislació que s'estableix per a aquestes entitats i n'ha de

subscriure les assegurances d'accidents i responsabilitat civil corresponents que abastin la totalitat del temps d'estada.

Per concretar la planificació de l'estada a l'empresa, cal signar un acord formatiu per a cada alumne on es recullin les activitats formatives que cal desenvolupar, les dades de l'empresa, el centre educatiu i l'alumne, i les condicions de desenvolupament, segons el model disponible a la plataforma informàtica de gestió de l'estada de formació en alternança.

Els centres han de promoure que les empreses o entitats participants en un mateix grup, ja sigui d'alternança simple o amb formació dual, acordin un mateix import de la remuneració econòmica, tant si la relació és contractual com si és amb beca formativa.

5.1 Tutoria d'empresa

L'empresa ha de designar un tutor o tutora que ha de fer l'acolliment, la transferència de coneixement i el seguiment i les valoracions corresponents al llarg de l'estada de l'alumne, i la coordinació amb la persona responsable del seguiment de la formació dual designada pel centre educatiu, segons model de seguiment que hi ha disponible al [Portal de centres del Departament d'Ensenyament](#) (en el cas dels centres del Departament d'Ensenyament) o al [Portal de centres d'altres titularitats](#) (en el cas de la resta de centres).

L'empresa pot designar, a més, instructors que, seguint les indicacions del tutor o tutors de l'empresa, guiïn i supervisin tasques concretes de l'alumne-aprenent.

Els tutors de les empreses han de rebre, per part dels centres educatius, una formació bàsica inicial que els capaciti per fer l'activitat com a tutor o tutora d'empresa.

La formació bàsica inicial de tutoria d'empresa impartida pels centres educatius té una durada de 12 hores, de les quals 4 hores són presencials. La resta d'hores es poden organitzar de forma no presencial amb el suport que el centre educatiu consideri adient. La formació bàsica inicial s'ha de fer d'acord amb el programa establert i recursos facilitats per la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial.

Aquesta formació serà certificada per la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial i les dades dels tutors certificats quedaran incorporades en el fitxer automatitzat de l'aplicació informàtica de gestió de l'estada de formació en alternança.

La Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial organitzarà, periòdicament, activitats de formació dels professors que formin els tutors d'empresa.

6 Alumnes treballadors de les empreses i entitats col·laboradores

La col·laboració amb les empreses per a la formació en alternança simple o dual ofereix la possibilitat que els treballadors de l'empresa, com a col·lectiu específic, puguin accedir als estudis del cicle formatiu sense reunir els requisits d'accés (article 39 del [Decret 284/2011](#), d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial). En aquest cas, la persona interessada ha de demanar, a través del centre educatiu, l'autorització corresponent a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial. En el moment que compleixi els requisits d'accés, la formació rebuda li serà reconeguda acadèmicament per a l'obtenció del títol.

També, en virtut del conveni de col·laboració i a través de la comissió de seguiment del conveni, l'empresa o entitat col·laboradora pot demanar a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial la realització de proves d'accés específiques als cicles formatius, restringides als treballadors de les empreses, per afavorir les possibilitats d'obtenció del títol.

La signatura dels convenis de col·laboració en formació en alternança simple o formació dual permet que el Departament d'Ensenyament pugui obrir el reconeixement de l'experiència professional dels treballadors de l'empresa. A demanda de l'empresa, se signarà un nou conveni o una addenda al conveni vigent, pel qual el centre educatiu quedi habilitat per fer el reconeixement acadèmic de l'experiència professional dels treballadors i el reconeixement acadèmic de la formació impartida per la mateixa empresa, seguint el procediment habitual que s'estableix a la [Resolució ENS/1891/2012](#), de 23 d'agost, d'organització de diverses mesures flexibilitzadores i actuacions en la formació professional inicial.

Atès que els treballadors de les empreses o entitats col·laboradores en l'alternança poden demanar el reconeixement acadèmic de l'experiència professional, s'ha de valorar individualment la conveniència que es matriculin per cursos, per mòduls professionals o per unitats formatives.

7 Currículum i reconeixement acadèmic de la formació en alternança amb formació dual

La formació en alternança amb formació dual requereix la reordenació del currículum del cicle formatiu per part del centre educatiu, a partir de les especificacions contingudes en aquest document.

La Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial establirà models de referència d'organització de l'alternança en formació dual, dels cicles formatius que s'iniciïn en aquesta modalitat de formació.

El reconeixement acadèmic del temps d'activitat a l'empresa o entitat, per a cada cicle formatiu, ha de ser com a mínim el 33% de la seva durada horària (660 hores o 460 hores per als cicles de 2.000 o 1.400 hores, respectivament).

Els centres educatius poden proposar un augment d'aquestes hores fins a un màxim del 50% de les hores del cicle (1.000 o 700 hores per als cicles de 2.000 o 1.400 hores, respectivament), si aquest augment es justifica en el projecte mitjançant la possibilitat

de fer més activitats formatives a les empreses implicades.

Les hores formatives que s'han fet a l'empresa, a través de l'activitat de treball, becada o de voluntariat, tenen una equivalència de dues a una: cada dues hores d'activitat a l'empresa equivalen a una hora del currículum.

Poden establir-se equivalències diferents en funció de les activitats desenvolupades i dels resultats d'aprenentatge que s'han d'assolir. En aquest cas, cal justificar-ho en la sol·licitud que es faci arribar al Departament.

El projecte ha d'incloure la formació que s'ha de fer en alternança amb formació dual, que cal especificar mitjançant una llista d'activitats de treball, amb component formatiu que s'han de fer a l'empresa o entitat derivades de les competències professionals, personals i socials establertes en el cicle formatiu i dels resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació de les unitats formatives dels mòduls professionals o dels objectius terminals dels crèdits.

D'acord amb la normativa vigent que regula la formació pràctica en centres de treball (FCT), una hora d'activitat de treball, becada o de voluntariat, relacionada amb el camp professional del cicle formatiu, possibilita l'exempció d'una hora d'FCT. Les hores d'activitat a l'empresa computades com a exempció de l'FCT no es poden utilitzar per al reconeixement d'altres unitats formatives (UF) o mòduls diferents de l'FCT.

Quan l'alumne, durant l'estada a l'empresa, assoleix l'experiència professional corresponent a un nombre d'hores igual o superior a les del crèdit o mòdul d'FCT, relacionada amb l'àmbit professional i de treball del cicle formatiu, se li reconeixeran les hores que li manquin per completar el crèdit o mòdul de l'FCT.

De manera general la reordenació curricular es fa seguint els criteris següents, sens perjudici d'altres organitzacions que es puguin fer a proposta del centre educatiu, per donar resposta a les necessitats de les empreses implicades en la formació dual.

- a. Les hores del mòdul de formació en centres de treball es comptabilitzen com a hores d'activitat de l'alumne a l'empresa o entitat.
- b. Les hores de lliure disposició assignades als mòduls professionals es dediquen a l'activitat de l'alumne a l'empresa o entitat.
- c. Totes les hores dels mòduls professionals de síntesi o projecte, exceptuant 33 hores que es fan al centre educatiu, s'assignen a l'activitat de l'alumne a l'empresa o entitat. Aquestes 33 hores poden reduir-se, o substituir-se totalment, sempre que l'activitat formativa feta a l'empresa o entitat aportï els coneixements equivalents als objectius d'aquest mòdul professional.
- d. La resta d'hores a l'empresa o entitat s'obtidran a partir de les hores de les unitats formatives o crèdits dels mòduls professionals relacionats amb les activitats que cal desenvolupar.

Es podran reduir les hores de formació en el centre educatiu per sobre del 50% de les hores del mòdul professional, sempre que l'activitat desenvolupada a l'empresa aportï els coneixements i objectius d'aquest mòdul professional i sempre que no s'assignin totes les hores de cada unitat formativa a l'activitat a l'empresa.

Per facilitar l'organització de l'horari lectiu, els centres han d'organitzar preferentment la reducció d'hores en els mòduls professionals per fer activitats a l'empresa, de manera que els mòduls afectats quedin amb una assignació horària múltiple de 33, múltiple de 22 o 11 o que, si estan assignats a la mateixa especialitat de professorat, sumades siguin múltiples de 33 (per exemple, reduint 17 hores del mòdul professional de formació i orientació laboral i 16 hores del mòdul professional d'empresa i iniciativa emprenedora).

Els centres educatius poden proposar altres reordenacions del currículum derivades de la planificació conjunta amb l'empresa o empreses que participen en l'alternança amb formació dual. La proposta, degudament justificada, s'ha d'adjuntar a la sol·licitud que cal presentar als serveis territorials o al Consorci d'Educació de Barcelona.

8 Organització

L'alternança es pot organitzar per dies a la setmana, per setmanes o per quinzenes o altres distribucions que s'acordin. També es pot organitzar en franges de matí o de tarda.

La formació que s'ha de fer en el centre educatiu s'ha de concentrar, de manera prioritària i intensiva, durant el primer curs del cicle formatiu, perquè, a finals del primer curs i, sobretot, durant el segon curs, l'alumne pugui fer preferentment l'activitat formativa a l'empresa o entitat. S'estima que en el primer curs es poden cursar al centre educatiu fins a 990 hores lectives, i les restants, durant el segon curs.

És convenient que en els cicles de 2.000 hores de durada, durant el tercer trimestre del primer curs, l'alumne iniciï la seva integració a l'empresa o entitat mitjançant el mòdul d'FCT i que arribi a fer, com a màxim, 100 hores. La finalitat és promoure el coneixement mutu entre l'alumne i l'equip humà de l'empresa, abans de formalitzar una relació contractual, becada o de voluntariat.

Tant en la modalitat de formació en alternança simple com amb formació dual pot establir-se una distribució del cicle formatiu superior als dos cursos, en general tres cursos, mitjançant distribucions temporals extraordinàries. En aquest cas, cal garantir que l'alumne ha estat informat d'aquesta distribució extraordinària.

El centre educatiu pot programar l'alternança amb formació dual segons diferents models organitzatius: model A, model B i altres.

8.1 Model A

Les activitats formatives que es desenvolupen a l'empresa o entitat s'avaluen dins de

cadascuna de les unitats formatives, dels mòduls professionals o dels crèdits amb els quals estiguin relacionades. Els professors del centre educatiu amb atribució docent en cada unitat formativa, mòdul professional o crèdit en determinen la qualificació, a partir de la informació i valoració aportades pel tutor o tutora de l'empresa responsable del seguiment de l'alumne.

Si es dona el cas que alguns alumnes del grup no participen en l'alternança amb formació dual, el professorat de cadascun dels mòduls professionals implicats en la formació dual ha d'organitzar l'activitat lectiva per a aquests alumnes, de manera que es garanteixi l'adquisició de la competència professional expressada en els resultats d'aprenentatge, i que la resta d'alumnes assoliran en l'activitat a l'empresa.

Els professors han de dissenyar activitats d'ensenyament i aprenentatge per als alumnes que resten al centre educatiu, activitats que s'han de desenvolupar en les hores que s'han reduït de cadascun dels mòduls professionals o crèdits implicats en l'alternança amb formació dual. Una part d'aquesta formació es pot fer combinant activitats presencials i no presencials. El temps que cal destinar a les activitats no presencials no ha de superar el que preveu la normativa de semipresencialitat ([Resolució ENS/1891/2012](#), de 23 d'agost, d'organització de diverses mesures flexibilitzadores i actuacions en la formació professional inicial).

Trobareu un exemple de model organitzatiu A al [Portal de centres del Departament](#) (en el cas dels centres del Departament d'Ensenyament) o al [Portal de centres d'altres titularitats](#) (en el cas de la resta de centres).

8.2 Model B

Les activitats formatives que es fan a l'empresa o entitat s'integren en un mòdul professional de nova creació anomenat "mòdul dual en [nom del cicle]".

Les activitats formatives han d'estar clarament identificades amb les unitats formatives i mòduls als quals pertanyen. El professor o professora del centre educatiu a qui s'assigni el seguiment del bloc d'activitats en fa l'avaluació, si cal amb la participació d'altres membres de l'equip docent, i en determina la qualificació a partir de la informació i valoració aportades pel tutor o tutora de l'empresa i pel seguiment fet pel centre.

- Si es dona el cas que no tots els alumnes del grup participen en l'alternança amb formació dual, l'organització de l'activitat lectiva de les hores del bloc d'activitats en formació dual pot fer-se d'acord amb les possibilitats següents:
 - repartint les hores del bloc d'activitats en formació dual segons els mòduls professionals dels quals s'hagin reduït les hores de formació en el centre per fer les activitats en l'empresa;
 - incrementant les hores del mòdul de projecte en els cicles de grau superior o de síntesi en els cicles de grau mitjà, amb la possibilitat d'organitzar parcialment l'activitat lectiva amb activitats presencials i no presencials;

- augmentant les hores de formació en centres de treball, fins al límit màxim de 416 hores, sense comptar les hores prorrogables corresponents segons la normativa vigent.

Trobareu un exemple de model organitzatiu B al [Portal de centres del Departament](#) (en el cas dels centres del Departament d'Ensenyament) o al [Portal de centres d'altres titularitats](#) (en el cas de la resta de centres).

La programació del "mòdul dual en [nom del cicle]" ha d'incloure almenys:

- el nom dels mòduls dels quals s'han utilitzat hores,
- els resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació,
- les activitats formatives que es faran a l'empresa i la seva relació amb els resultats d'aprenentatge,
- el calendari d'impartició.

Si no tots els alumnes del grup participen en l'alternança amb formació dual, el centre ha de fer una programació d'aquest mòdul per als alumnes que romanen al centre, que s'ha d'ajustar a la resolució per la qual s'aprova el document "Cicles de formació professional LOGSE i LOE. Cursos per a l'accés a grau mitjà i a grau superior". Aquesta programació del "mòdul dual en [nom del cicle]", i la seva distribució temporal d'unitats formatives, ha de restar a disposició de la Inspecció d'Educació.

8.3 Altres

El centre educatiu pot optar per una combinació del model A i del model B en l'organització, però, sigui quina sigui, ha de garantir l'adquisició de la competència professional expressada en els resultats d'aprenentatge.

9 Seguiment i avaluació

L'avaluació dels aprenentatges adquirits a l'empresa es fa a partir dels resultats d'aprenentatge i els criteris d'avaluació establerts en el currículum del cicle formatiu.

El seguiment dels alumnes que cursin la modalitat en alternança simple i amb formació dual el fan, conjuntament, l'empresa o entitat i el centre educatiu. Per efectuar el seguiment de l'estada a l'empresa cal fer, com a mínim, un contacte mensual per poder seguir i valorar el procés formatiu i d'aprenentatge de l'alumne, i analitzar totes aquelles mesures que es considerin necessàries per millorar-lo o corregir-lo.

Per fer el seguiment en l'alternança amb formació dual cal utilitzar uns instruments d'observació, que ha d'emplenar el tutor o tutora d'empresa i que ha d'avaluar trimestralment el responsable del seguiment de la formació designat pel centre educatiu. El centre ha d'haver establert prèviament la ponderació que ha de tenir aquesta valoració de l'activitat formativa a l'empresa a efecte del càlcul de les

qualificacions del cicle, i n'ha d'informar els alumnes.

El sistema de seguiment i valoració de l'activitat formativa per part de l'empresa o entitat s'ha de fer mitjançant els instruments incorporats al sistema informàtic de la plataforma de gestió de l'estada a empresa en alternança, tot i que, en casos específics i per requeriment de l'empresa o entitat es podran utilitzar els instruments d'observació en altres formats. En aquest últim cas, el centre haurà d'incorporar el seguiment i valoració de l'empresa o entitat en la plataforma informàtica de gestió de l'estada a empresa en alternança.

L'equip docent, si ho considera adient, podrà demanar a l'alumne-aprenent que elabori un dossier de l'estada formativa a l'empresa o entitats on quedin recollides les activitats desenvolupades de forma detallada (objectius, descripció, fases, resultats, entre d'altres).

La incorporació de la qualificació de l'activitat desenvolupada a l'empresa o entitat a les qualificacions dels mòduls professionals, els crèdits, les unitats formatives o del cicle formatiu dependrà del model organitzatiu previst a l'apartat *Organització (Model A, Model B i Altres)* i triat pel centre educatiu.

Per promoure la coresponsabilització de l'empresa o entitat en el procediment d'avaluació, es considera convenient fer una valoració conjunta entre els professors de l'equip docent i els tutors de les empreses, a partir de la presentació que l'alumne pugui fer del dossier de les activitats desenvolupades a l'estada o de qualsevol altre mitjà que l'equip docent consideri adient. La presentació del dossier podria associar-se al mòdul de projecte o crèdit de síntesi.

9.1 Model A

La qualificació de cada unitat formativa (UF), mòdul o crèdit s'estableix tenint en compte els aprenentatges adquirits a l'empresa o entitat i en el centre educatiu. Els professors que tinguin assignat la unitat formativa, el mòdul professional o el crèdit implicat en l'alternança amb formació dual determinen la qualificació de les activitats formatives desenvolupades a l'empresa o entitat que estiguin relacionades amb la unitat formativa, el mòdul professional o el crèdit. Per fer-ho, tindran en compte la graella de valoració que emplena el tutor o tutora d'empresa i els informes derivats dels contactes fets amb el tutor o tutora d'empresa en el seguiment de l'alumne. Un cop determinada la qualificació, l'ha d'incorporar a la unitat formativa, al mòdul professional o al crèdit, seguint la ponderació que s'hagi establert prèviament en la programació de la unitat formativa, el mòdul professional o el crèdit.

9.2 Model B

El professor o professora del centre educatiu que tingui assignat "el mòdul dual en [nom del cicle]" ha de fer l'avaluació i proposar la qualificació a l'equip docent, tot tenint en compte la valoració del tutor o tutora d'empresa i els informes derivats de les

entrevistes amb el tutor o tutora d'empresa per al seguiment de l'alumne. Aquesta avaluació ha d'estar clarament diferenciada per unitat formativa, mòdul professional o crèdit.

La qualificació final del cicle formatiu, que s'expressa amb dos decimals, s'obté com a mitjana aritmètica de les qualificacions de cada mòdul professional, ponderades en funció del nombre d'hores assignat a cadascun d'aquests.

En cas de no superar un grup d'activitats, els professors responsables del crèdit, mòdul professional, unitat formativa o bloc d'activitats en formació dual dissenyaran les activitats de recuperació que haurà de fer l'alumne.

En la modalitat de formació en alternança simple, les activitats que faci l'alumne durant l'estada a l'empresa o entitat no comporten reconeixement acadèmic. Tanmateix, les valoracions de les activitats desenvolupades a l'empresa o entitat es prendran en consideració per part de l'equip docent dins de les qualificacions de la unitat formativa, mòduls professionals o crèdits que tenen relació directa amb les activitats desenvolupades a l'empresa o entitat. L'equip docent del cicle formatiu n'ha d'establir els criteris d'avaluació i qualificació corresponent.

Quan un alumne es traslladi a un altre centre sense haver finalitzat les activitats previstes en el model organitzatiu de la formació en alternança, el centre d'origen ha de trametre al de destinació un certificat amb les qualificacions i la durada de totes les unitats formatives que hagin estat completament superades en el centre d'origen.

En el cas que el centre hagi optat per la creació del "mòdul dual en [nom del cicle]", cal identificar les hores i qualificacions de totes les unitat formativa que configuren aquest mòdul, abans d'emetre'n el certificat del punt anterior.

9.3 Convalidació

En la modalitat d'alternança dual la convalidació d'unitats formatives, crèdits o mòduls professionals del cicle formatiu té efectes en l'horari en el centre i en cap cas implica una reducció de les hores d'estada a l'empresa establerts en el projecte de formació dual.

10 Informació als alumnes

Prèviament a la formalització de la matrícula, el centre educatiu ha d'informar els alumnes de les característiques de la formació en alternança i recollir la seva conformitat amb la signatura del document de compromís, que està disponible al [Portal de centres del Departament](#) (en el cas dels centres del Departament d'Ensenyament) o al [Portal de centres d'altres titularitats](#) (en el cas de la resta de centres).

Els centres han de preveure en les seves normes d'organització i funcionament de centre (NOFC) tot allò relatiu a la formació en alternança i les normes de l'estada a

l'empresa. El centre ha d'informar els alumnes de les conseqüències de qualsevol incompliment d'aquesta normativa.

Igualment l'alumne ha de signar un full de renúncia si, voluntàriament, decideix abandonar el projecte de formació en alternança.

El centre ha d'informar els alumnes dels criteris d'adjudicació de llocs d'activitat. L'adjudicació s'ha de dur a terme mitjançant un procés que tingui el major component formatiu possible. En aquest sentit, el centre ha d'assessorar i formar els alumnes, a través del professor o professora de formació i orientació laboral, o de la persona que designi el director o directora del centre educatiu, en la confecció del seu *curriculum vitae* i els processos de selecció de personal.

Els centres han de col·laborar amb les empreses o entitats signatàries dels convenis en l'organització de la distribució dels alumnes per participar en els processos de selecció dels candidats als diversos llocs d'estada que s'ofereixen. Quan el procés d'adjudicació dels alumnes als llocs d'activitat en alternança tingui com a condició la incorporació prèvia en la modalitat d'FCT, cal informar l'alumne que no podrà accedir a aquest procés en el cas de tenir aprovat o prèviament exempt el mòdul o crèdit de formació en centres de treball.

Abans que l'alumne s'incorpori a l'empresa, el centre educatiu l'ha d'haver format en seguretat i prevenció de riscos laborals, formació necessària per desenvolupar la seva activitat a l'empresa o entitat.

11 Memòria del projecte i activitat d'innovació

Abans del 15 de juliol de cada any els centres educatius han de trametre a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial una memòria de cada projecte de formació en alternança que hagi finalitzat al llarg del curs, d'acord amb el model establert, que com a mínim ha de comprendre:

- a. la valoració qualitativa del procés;
- b. els indicadors de l'impacte del reconeixement acadèmic en les persones i, si escau, en les empreses;
- c. les propostes de millora del procediment, si escau. Per exemple, el compromís d'estendre a tot el grup el nombre de places ofertes en modalitat dual;
- d. el nombre de persones participants i el nombre d'alumnes que ha participat en el reconeixement acadèmic, amb la indicació del nombre d'unitats sobre les quals s'ha fet el reconeixement acadèmic dels aprenentatges adquirits a l'empresa;
- e. la relació de professors que han participat en el projecte.

f. la relació de tutors d'empresa que han participat en el projecte.

La Direcció General de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial podrà sol·licitar als centres un avançament de les dades dels projectes en alternança que finalment s'integraran com una part de la memòria final.

La participació activa dels professors del centre en la coordinació de qualsevol de les accions de formació professional en alternança, així com en el seguiment dels alumnes en l'activitat a l'empresa o entitat, es considera activitat d'innovació a efectes del reconeixement dels estadis de promoció docent als funcionaris de carrera no universitaris, d'acord amb el que preveu l'apartat 4.4 de l'[Ordre de 4 de novembre de 1994](#), sobre el procediment de reconeixement dels estadis de promoció als funcionaris de carrera docents no universitaris.

12 Coordinació i suport als centres educatius participants

Els centres poden adreçar-se a la coordinació de formació professional de cadascun dels serveis territorials d'Ensenyament o, si escau, al Consorci d'Educació de Barcelona, i també a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, per rebre assessorament i orientació en relació amb l'organització dels models d'alternança simple i dual.

Els centres participants en la formació professional en alternança s'han d'agrupar en xarxes de treball, d'assistència obligada, per rebre la formació i el suport necessaris i compartir i intercanviar experiències i bones pràctiques. La coordinació de les xarxes és a càrrec de la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, amb la participació de la coordinació de formació professional territorial.

La Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial organitzarà accions de formació dels professors dels centres que desenvolupin la formació professional en alternança per facilitar el que preveu l'apartat *Estada a l'empresa o entitat*.

Els centres que ja estan fent formació professional en alternança han d'adequar progressivament els projectes al contingut del document "Formació professional dual".

A efectes de comptabilització, el Departament pot considerar modalitats de desenvolupament de la formació professional dual les recollides en l'article 3.1 del [Reial decret 1529/2012](#), de 8 de novembre, pel qual es desenvolupa el contracte per a la formació i l'aprenentatge i s'estableixen les bases de la formació professional dual.

13 Organització de l'equip dual als centres

El director o directora del centre ha de designar una persona, preferentment de l'equip directiu o de l'equip de coordinació, per gestionar els projectes d'alternança que estigui desenvolupant el centre. El responsable de la gestió de projectes d'alternança del

centre ha de coordinar l'equip de docents (integrat pel cap de la família professional i/o professor o professora responsable, el cap de departament de formació orientació laboral o en qui delegui, els tutors dels alumnes i d'altres que determinin les NOFC) dels diversos cicles formatius en projectes d'alternança.

El director o directora del centre podrà assignar hores de gestió al tutor o tutora de formació professional dual de cada cicle en aquesta modalitat. Aquestes hores han d'anar a compte del conjunt d'hores disponibles per a la formació en el centre de treball (FCT) o de les hores d'organització curricular del grup. El nombre d'hores de gestió assignades al tutor o tutora d'FP dual estaran en funció del nombre d'alumnes que faci l'estada d'alternança dual a l'empresa o entitat.

14 Normativa d'aplicació (formació professional dual)

- [Reial decret 1493/2011](#), de 24 d'octubre, pel qual es regulen els termes i les condicions d'inclusió en el règim general de la Seguretat Social de les persones que participin en programes de formació, en desplegament del que preveu la disposició addicional tercera de la Llei 27/2011, d'1 d'agost, sobre actualització, adequació i modernització del sistema de la Seguretat Social (BOE núm. 259, de 27.10.2011)
- [Reial decret 1529/2012](#), de 8 de novembre, pel qual es desenvolupa el contracte per a la formació i l'aprenentatge i s'estableixen les bases de la formació professional dual (BOE núm. 270, de 9.11.2012)
- [Decret 284/2011](#), d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial (DOGC núm. 5830, de 3.3.2011).
- [Resolució de 7 de gener de 1994](#), per la qual es disposa la publicació de l'Acord del Consell Rector de l'INCAVOL relatiu al cens d'entitats (DOGC núm. 1856, de 7.2.1994)
- [Resolució FNS/1204/2012](#), de 25 de maig, d'organització de la formació en alternança en els ensenyaments de formació professional inicial (DOGC núm. 6155, de 22.6.2012)
- [Resolució FNS/1891/2012](#), de 23 d'agost, d'organització de diverses mesures flexibilitzadores i actuacions en la formació professional inicial (DOGC núm. 6220, de 26.09.2012)
- [Resolució FNS/1859/2013](#), de 26 d'agost, de les mesures per facilitar la matrícula en les ofertes formatives específiques de formació professional inicial (DOGC núm. 6455, de 6.9.2013)
- [Ordre de 4 de novembre de 1994](#), sobre el procediment de reconeixement dels estadis de promoció als funcionaris de carrera docents no universitaris (DOGC núm.1979, de 30.11.1994)
- [Ordre ESS/2518/2013](#), de 26 de desembre, per la qual es regulen els aspectes formatius del contracte per a la formació i l'aprenentatge, en desplegament del

Reial decret 1529/2012, de 8 de novembre, pel qual es desplega el contracte per a la formació i l'aprenentatge i s'estableixen les bases de la formació professional dual (BOE núm. 10, d'11.1.2014)

- [Ordre ESS/41/2015](#), de 12 de gener, per la qual es modifica l'Ordre ESS/2518/2013, de 26 de desembre, per la qual es regulen els aspectes formatius del contracte per a la formació i l'aprenentatge, en desplegament del Reial decret 1529/2012, de 8 de novembre, pel qual es desplega el contracte per a la formació i l'aprenentatge i s'estableixen les bases de la formació professional dual (BOE núm. 21, de 24.1.2015)